

Flest ferðsluskaðar í Belgia

Nógv færri skaðar í Norðurlondum

Belgiarar og týskarar eru klárt á odda, tá talan er um skaðar í ferðsluni.

Ein kanning, sum sosialmálaráðið í Hollandi hevur gjørt um ferðslumentan og ferðsluskaðar í Europa, visir, at Týskland og Belgia hava nógv teir flestu ferðsluskaðar. Av hvørjum 100.000 íbúgvum komu 779 til skaða í ferðsluni í Belgia eitt ár og í Týsklandi 726.

Í hinum endanum liggja trý norðurlond, Svøríki við 258, Danmark við 262 og Noreg við 288 skaddum í ferðsluni.

Hálendska frágreiðing- in visir, at talið á ferðsluskaðum einki hevur at gera við talið av bilum.

Belgia og Hálend hava umleið sama tal av bilum. 346 pr. túsund íbúgvir í Hálendi og 349 í Belgia. Heldur ikki samlaða fólkatalið í mun til landastødd gevur nakað svar uppá talið av ferðsluskaðum —

Danmark t.d. er nógv meira fjølbyggt enn Svøríki og Noreg, men kortini henda eins nógvir ferðsluskaðar í Norðurlondum. Eisini kann verða víst á, at heldur ikki ferðin tykist at gera munin. Mesta ferðin — 120 km á motorvegi — er tann sama í Hálendi og Belgia.

Orsøkin til ymisku tøl- ini er sambært frágreiðingini helst at finna í ferðslumentanini ella medferðini. Belgiarar fóru ikki at krevja koyrikort fyrr enn fyrst í 70-unum, og stóra talið á ferðsluskaðum í Týsklandi hevur helst nakað við tað at gera, at teir koyra skjótt. Teir hava tær kendu autostradurnar.

Danmark er tað landið í Europa, har talið av ferðsluskaðum er fallið mest. Í 1986 komu helvtina so mong til skaða í ferðsluni í Danmark sum í 1970.

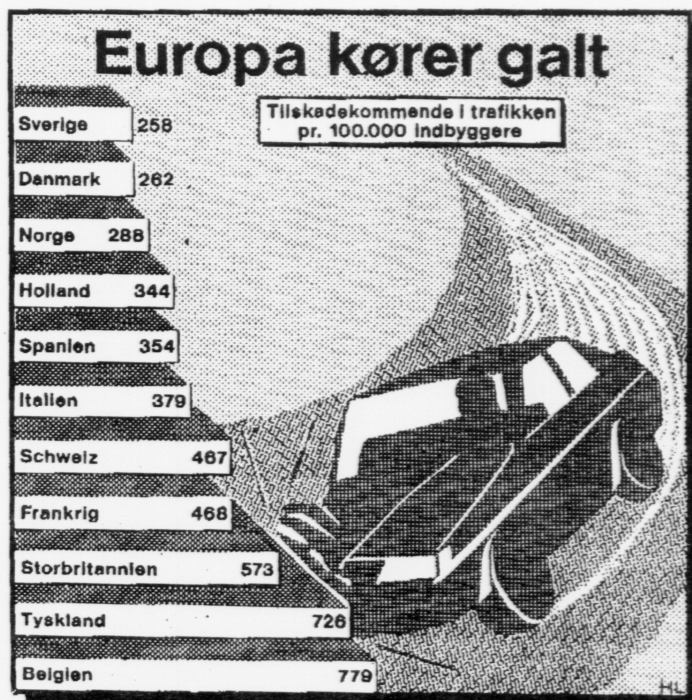
Bilasølan minkar

Tað er ikki bara í Føroyum, at sølan av bilum minkar. Kring alt Europa minkar sølan av persónbilum — við 1,9% frá 1989 til 1990.

Orsøkin er bæði búskaparliga støðan í fleiri av londunum og so eisini Golfkrigið, sum hevur fingið fólk til at biða við at gera størri iløgur í brúksvørur sum bilar.

Ein uppperð, sum tíðindastovan AP-Dow Jones hevur gjørt, visir, at tað í Europa vóru skrásettir 12.362.000 nýggir persónbilar í 1990 móti 12.598.000 í 1989. Tølini fevna ikki um londini í Eystureuropa.

Kortini kunnu tølina geva eina skeiva mynd, tekur tú einstøk lond burtur úr. M.a. vaks sølan av bilum í Týsklandi við 7,4% frá 1989 til 90, fyrst og fremst orsakað av stóra eftirspurningini í

Eysturtýsklandi. Eysturtýski eftirspurningurin fevndi eisini um brúktar bilar, sum hevði við sær, at prisurin á brúktum bilum vaks nógv. Tað hevði so við sær, at nógvir vesturtýskarar seldu sín gamla bil og keyptu ein nýggjan.

Metingar visa, at bilasølan í 1991 fer at fella

enn meira við 3,5% til 7,0%. Hetta orsakað av Golfkrignum og tí týski marknaðurin er mettaður fyribils.

Gongdin hevur givið bilidnaðinum stórar trupulleikar. Tvey lond sum Frakland og Italia, ið hava innflutt stórt tal av bilum úr Japan, innflyta nú bert eitt sera lítið tal.

Hetta halda eygleiðarar fer at broytast, tá frii marknaðurin í EF gerst veruleiki frá 1. januar 1993, tí tá verða kappingarfortreytirnar broyttar. Tað krevur at bilidnaðurin bæði í EF-londum og í Japan verður at leggja um.

Teir konservativu venda privatiseringini hjá Thatcher bakið

Teir konservativu í Bretlandi eru nú av álvara farnir at gera upp við stöðutakanina hjá fyrrverandi leiðara teirra Margaret Thatcher til almenna sektorin.

Nú skulu tey kommunu og almennu sjúkrahúsini fáast aftur á fót og á eitt stöði, sum sømir seg, soleiðis at tey, sum annars hava ráð til at gjalda fyri dýrar privatar loysnir, fara at hugsa seg umaftur, áðrenn tey velja sær viðgerðarstæð.

Hetta heldur formaðurin í konservativa flokkinum Chris Patten, sum harvið ger upp við privatiseringspolitikkinn, sum fyrrverandi forsætisráðharrin

Margareth Thatcher førði í 1980-unum. Hetta skrivar blaðkvinnan hjá danska blaðnum Det Fri Aktuelt úr London. Eisini sjálvur avtakarin hjá Thatcher, John Major, er við í hesi »herferðini« móti tí beinhørðu Thatcherismuni. Major skal hava sagt við konservativar tingmenn, at »endamálið má vera at tryggja at eingin í hesum landi velur sær eina privata útbúgving, tí at tað ikki verður syrgt nógv væl fyri børnum teirra í tí alment stuðlaða sektorinum«.

Thatcher metti tann almenna sektorin burturav sum eitt trygdarnet fyri tey, sum ikki hava pengar

til sjálvi at gjalda fyri sína útbúgving ella heilsu. Sjónarmið hennara vóru eisini, at tá tey ríku sjálvu guldur fyri slíka tænastu, so hjálptu tey harvið teimum fátæku. Men í veruleikanum er stöðið innan almennu skúlarnar og sjúkrahúsini bara gingið niður á bakka, meðan Thatcher sat við valdið.

Á eini ráðstevnu á stovninum fyri politiskum kanningum, gekk Chris Patten inn fyri »sosialum marknaðarbúskapi«, nakað, sum serliga týskarar hava góðar royndir av. Hann helt, at vøksturin í búskapinum skuldi m.a. brúkast til at tryggja eina betri almenna tænastu.

Patten setti útbúgving sum fyrsta málið á skránni hjá teimum konservativu, hareftir eftirlit við inflatiónini og øktum arbeiði til frama fyri umhvørvinum.

Gongdin í Bretlandi hesi seinastu árin hevur verið tann, at privatir skúlur hava verið besta trygdnin fyri at fáa eitt gott arbeiði. Men umleið 90% av øllum næmingum ganga á almennum skólum, og nýggi politikkurin hjá teimum konservativu má skiljast sum at hann nú viðgongur, at stöðugt minkandi játtanir til almennu skúlarnar eru høvuðsorsøkin til, at Bretland í dag liggur langt aft-

anfyri hini EF-londini.

Størsti andstöðuflokkurin í Bretlandi, Labour, hevur leingi havt útbúgvingina sum fremsta aðalmál í politikki sínum. Nú sær ikki mætari út enn at

stjórnin eisini fer at leggja herðslu á hetta so átrókandi økið, ið hevur ikki bara ligið á láni undir Thatcher, men eisini nærum er farið í spönir.

Virkini ráða yvir skipunum

Nú farið er undir ta frammanundan so hálovaðu skipanina við uppboðssølu av fiski gjøgnum telefon, vil eg seta fiskimálaráðharranum ein stuttan fyrispurning.

Kunnu tygum, harra John Petersen, svara mær uppá, hvussu hendan søla skal kunna bera til, tá næstan øll skipini í flotanum eru ogn hjá flakavirkjunum og bundin at landa til tey ávisu virkini?

Eg kann av royndum siga, at skal nakað sum helst skil fáast á okkara fiskiveiðiflota, má hetta steðgast. Tað ber ikki til, at virkini skulu ráða yvir skipunum, tí á tann hátt fara skipini fyri einki, og tað nyttar lítið, at virkini bera seg, men eingin er eftir at fiska nakað til tey at hagraiða.

N. Jacobsen

GÓLVSLÍPING

biligari, skjótari, minni stov, meiri vitan

GÓLV TÆNASTAN
Fríska
Tlf. 19890